

Mobilisatie-gebeurtenissen in Helenaveen

8 mei 1939 **Notulen van Hervormde Gemeente**

In verband met het groot aantal militairen dat de godsdienstoefeningen in Helenaveen bijwoont wordt aan de familie Ulens f1.- per zondag gegeven. Kort daarop wordt de vergoeding f2.- per zondag. 't Was mobilisatietijd: veel militairen waren gelegerd in de Peellinie. Mevrouw Ulens is in de jaren 1938-1940 wel eens de soldatenmoeder van Helenaveen genoemd, omdat ze altijd klaar stond met naald en draad of met de koffiepot.

10 mei 1939 **TEHUIS VOOR GRENSTROEPEN GEOPEND**

Een tehuis van militairen is in Helenaveen geopend onder vele blijken van belangstelling zoowel van militaire als burgerlijke autoriteiten. Het tehuis is bestemd voor de grenstroepen en is met medewerking van ds Van den Berg, hervormd predikant aldaar, geheel door particuliere giften tot stand gekomen.

25 mei 1939 **GRENSBEWAKING** De Nederlandsche soldaat doet zijn plicht aan onze grenzen. dikwijls onder zeer moeilijke omstandigheden. Weet ook Gij Nederlandsche burgers Uw plicht door daadwerkelijk geldelijken steun te verleen voor de instandhouding van het Militair Tehuis te Helenaveen, alwaar onze Jongens in hun vrijen tijd iets van hun huislijken kring terugvinden. Ook lectuur is hartelijk welkom.

De Leger Predikant l.n.d. (w.g.) H. JANSSEN. Ds. W. E. v. d. BERG te Helenaveen. Giro 200369

jun 1939 **Inkwartiering van Nederlandse soldaten**

[Het leger bouwt kazematten langs de Helenavaart. Obstakels (woningen en bomen), die in het schootsveld liggen, worden afgebroken of verwijderd met behulp van springstof. (In de tuin van de dominee komt ook een kazemat. Die staat er nu nog steeds). AV]

24 aug 1939 *Op 27 juli 1939 was het slechts 3 dagen oude Vijfde Kabinet-Colijn demissionair geworden. Op 10 augustus was het Jhr. Mr D. J. de Geer gelukt een nieuwe regering te vormen, waarvan, voor de eerste keer in de parlementaire geschiedenis, ook sociaal-democraten deel uitmaakten.*

Dit kabinet stond direct voor de problemen, die verband hielden met de latere Tweede Wereldoorlog. Reeds op 24 augustus 1939 werd de zogenaamde voormobilisatie afgekondigd en op 28 augustus volgde het bevel tot algemene mobilisatie.

De mobilisatie van onze strijdkrachten vorderde een buitengewone uitgave van bijna twee miljoen gulden per dag. Deze bedragen werden niet gefinancierd uit de gewone middelen, maar uit een Leningfonds, waarin een bedrag van rond 130 miljoen gulden was gestort, welke som was verkregen door een voorlopige herwaardering van de goudvoorraad der Nederlandsche Bank op de grondslag van een depreciatie van de gulden met 18 %.

Op 9 februari 1940 werd een wetsontwerp ingediend tot het instellen van enkele nieuwe heffingen ten bate van het Leningfonds 1940, t.w. 15 opcenten op de successiebelasting, verhoging van de benzinebelasting, een invoerrecht op koffie en 10 opcenten op de suikeraccijns.

Het ontwerp verscheen als wet van 26 april 1940 in Staatsblad No. 404. Hetgeen verder nodig zou zijn voor de financiering der noodzakelijke militaire maatregelen zou door leningen moeten worden verschaft.

29 aug 1939 Hoewel de mobilisatie op 29 augustus 1939 inging, was de Peel-Raamstelling blijkbaar al half mei 1939 bemand. Bij een dagvergoeding van f1.50 - zoals terloops vermeld - zou één onderofficier dus per maand van 30 dagen f45.- opbrengen. Uit de betaalde bedragen valt op te maken dat er in 1939 tussen de 1 en 4 personen ingekwartierd waren. De maaltijden werden apart vergoed op f353.-. [Dit betreft de inkwartiering bij meester Theelen in Helenaveen. LTh]

21 dec 1939

De Directeur deelt mede, dat in verband met den toestand het zeer moeilijk is cijfers te begrooten.

De wegen welke nodig zijn om het publiek naar het veld van de turfverkoop te brengen zijn door de militairen afgesloten. Het onderhoud der wegen is door veel intensiever gebruik grooter geworden. [...]

De terreinen waar de militairen mijnvelden hebben aangelegd zullen moeten worden

afgeschreven, aangezien ze voor exploitatie niet meer in aanmerking komen.

31 dec 1939 **Ontvangen inkwartieringsgelden van meester Theelen te Helenaveen**

t/m 31 mei: Inkwartieringsgelden 3 onderofficieren 43xf1.50=f64.50
70 t/m 31 juli: f142.50
t/m 31 augustus: f112.50
t/m 30 september: f113.50
t/m 1 november: f160.-
t/m 17 november: f64.-
75 t/m 1 december: f56.-
t/m 15 december: f56.-
t/m 31 december: f64.-
totaal f833.-
ontvangen kostgelden HH Off. tafel - Fy f353.-
80 [In het kasboek van meester Theelen vinden we onder 1940 de bedragen voor
inkwartiering van 4 officieren. Tevens de vergoeding van 6 officieren,
klaarblijkelijk over 1939. De dagvergoeding voor officieren is f2.40. Uit de bedragen
valt op te maken dat één officier of maximaal twee tegelijkertijd ingekwartierd
85 waren. Er zal ook geen ruimte vrij zijn geweest voor meer dan twee personen per
nacht. Ik neem aan dat de gewone soldaat ergens bij de verdedigingslinie sliep en
officieren zo nu en dan bij particulieren.
Over mei 1940 zou zo berekend de betaling slechts een-derde van een volledige maand
moeten zijn. En dat klopt redelijk. We mogen aannemen dat na de bezetting - de
nederlaag - de betaling direct stopte, waarschijnlijk op 11 of 12 mei 1940. Hoe deze
90 bedragen betaald zijn en wanneer precies is niet in het kasboek te vinden.
Waarschijnlijk werden de bedragen door de gemeente Deurne betaald, maar pas nadat de
periode verstreken was.]

4 jan 1940 **briefje aan de Commissaris van de Maatschappij**

95 4 Januari 40
Zeer geachte Heer Beijerman
" Puttershoek " Zeist
Nog moet ik U berichten dat ik Uwe goede gave voor de militairen te Helenaveen aan
100 den plaatselijken Commandant, Kapitein J.W.de Heer, heb overgedragen.
Als bewijs daarvan doe ik U de ontvangst bevestiging toekomen.
Er is nog steeds flinke bezetting, met alle gevolgen van dien. In de vorige maand
heeft de militaire bevelhebber alle zandwegen aan de Oostzijde met cementringen
toegemetseld.
105 Hoeveel schade de Mij daardoor lijdt, is nog niet te begrooten.
Laten we hopen dat alles spoedig opgeruimd kan worden.
Met beleefde groeten
Hoogachtend
[gekopieerd uit het archief van N.V. Maatschappij Helenaveen van het RHC Eindhoven]

110 19 jan 1940 Inderdaad is de W.C. inrichting in het schoolhuis Helenaveen niet zoals
dat in een dergelijke woning behoort. Ik kan me ook voorstellen dat de heeren
officieren een dusdanig kwantum papier gebruiken dat de inrichting meermalen
verstopt. Een afdoende oplossing betekent vernieuwing. De kosten zullen bedragen rond
115 f80.= Bij de begroting 1940 is niet met dit werk rekening gehouden.
Deurne 19 Januari 1940

7 feb 1940

120 TERRITORIALE BEVELHEBBER
IN NOORDBRABANT, ENZ. St.K., 7 Februari 1940.
Sectoe I - 4
Nr. 15 A.
Bijlagen: twee
Onderwerp: Vorderingen.

125 Onder dagteekening van 13 Juli 1939 zijn aan U toegezonden de vorderingsbewijzen nrs.
381, 382, 383, 384 en 385.
Een inmiddels nader ingesteld onderzoek heeft uitgewezen, dat vorengenoemde bewijzen
niet geheel juist zijn opgemaakt.
130 De bewijzen nrs. 382, 384 en 385 zijn inmiddels vervangen door de U onder
dagteekening van 20 November 1939 toegezonden bewijzen nrs. 1013, 1014 en 1016.

Naspeuringen naar de N.V. Maatschappij Helenaveen: Mobilisatie in 1939-1940

De bewijzen nrs. 381 en 383 zijn geheel abusievelijk opgemaakt.

Mitsdien verzoek ik U de bewijzen nrs. 381, 382, 383, 384 en 385 wederom aan mij te doen toekomen, waarvoor U gebruik kunt maken van de bijgevoegde dienstenveloppe.

135 Voorts is gebleken, dat nog een U toebehoorend stuk grond, gelegen in de gemeente Helden, ten behoeve van de landsverdediging in gebruik is genomen. Het bewijs hiervoor (nr. 1117) gaat mede hierbij.

De Kolonel, T.B. N.Br.,

140 o.l.de Lapitein van den Generalen Staf,

Chef van den Staf,

Coll.

Type.Jp.

B.M.P. van Griethuijsen.

145 Aan:

de N.V. Maatschappij Helenaveen,

te H E L E N A V E E N.

150 9 feb 1940 De nieuwe medebewoners van het huis in aanmerking genomen is deze kwestie m.i. urgent.

9-2-'40

12 feb 1940 **brief aan de bevelhebber**

12 Februari 40

155 Aan den Territorialen Bevelhebber in Noordbrabant enz.

p.a. Den Commandant van de Peel Divisie Veldpost (5)

Hoogedelgestr. Heer,

160 In antwoord op Uw schrijven van 7 Febr. 1940 Sectie 1-4 Nr 15A hebben wij de eer U te melden:

dat meerdere gronden van ons in gebruik genomen zijn zonder dat een beschikkings bewijs werd afgegeven, zoodat wij in deze in afwachting blijven.

165 Wij vestigen echter Uw aandacht er op dat sinds April 1939 onder Meijel Sectie B No 1495 terreinen enz. in gebruik zijn genomen waarvan wij thans nog geen beschikkings bewijs ontvingen, ondanks onze pogingen daartoe.

170 dat wij van U ontvingen vorderingsbewijs A. 1117 voor een perceel gelegen onder Helden H. 2357, en de Mij Helenaveen onder Helden geen dergelijk perceelnummer in eigendom bezit, . zoodat vermoedelijk een vergissing heeft plaats gevonden. Op ons kantoor zijn voor Uwe lasthebbenden ter inzage beschikbaar de terreinkaarten met de kadastrale indeeling, nummers enz. mits vooraf bericht.

dat de bewijzen Nos 381 en 383 opgemaakt zijn na bespreking en aanwijzing ter plaatse en dat wel degelijk grond van de Mij Helenaveen van die perceelen in gebruik genomen is, zoodat van vergissing in deze geen sprake is.

175 dat op de beschikkingsbewijzen Nrs 1013, 1014 en 1016 wel de oppervlakten genoemd worden maar niet Sectie en perceel nummers, zoodat voor ons thans niet na te gaan is of de in gebruik genomen grond vermeld in de beschikkingsbewijzen Nrs 382, 384 en 385 bedoeld worden.

dat wij gaarne met onze kadaster- en andere gegevens willen medewerken tot oplossing van deze moeilijkheid.

180 dat wij gaarne in afwachting blijven van Uwe nadere berichten.

met de meeste hoogachting verblijfve

N.V.Maatschappij Helenaveen

Directeur.

[gekopieerd uit het archief van N.V. Maatschappij Helenaveen van het RHC Eindhoven]

185

29 feb 1940

Helenaveen 29 Februari 1940

Aan Zijne Excellentie den Minister van Defensie

190 's Gravenhage

Met verschuldigden eerbied brengt ondergeteekende, Leonardus Antonius Hendriks, wonende te Helenaveen H. 128, onder Uwe aandacht

195 dat hij als pachter van de N.V.Maatschappij Helenaveen in gebruik heeft 0.45.00 Hectaren weiland, gelegen onder Sevenum, Kadastraal F. 1690

dat door de plaatselijke militairen, thans C 1-111-30 R.I. een wegversperring is geplaatst op den naar zijn weiland voerenden zandweg

Naspeuringen naar de N.V. Maatschappij Helenaveen: Mobilisatie in 1939-1940

- dat hij verhinderd is in de uitoefening van zijn bedrijf, waardoor hij groote schade lijdt
- 200 dat hij deze schade waardeert op F. 300.- per Hectare, uitmakende f. 135.- voor het oogstjaar 1940
- dat hij deze inkomsten uit zijn weiland niet kan missen, reden waarom hij Uwe Excellentie beleefd verzoekt hem een voorschot op genoemde schade te willen doen uitkeeren.
- 205 Hetwelk doende enz.
- 16 mrt 1940 Bovendien zal men probeeren den weg naar Sevenum weer vrij te krijgen van de versperringen, aangelegd door de militairen.
- 210 18 mrt 1940 **briefje**
18 Maart 40
Den Weledelgeboren Heer C. Bos
's Gravenhage
- 215 Weledelgeboren Heer,
Ingesloten ontvangt U het door U gevraagde schrijfpapier en enveloppes.
Tevens sluit ik in de hier ontvangen bewijzen an deelneming bij het overlijden van den Heer Lambrechtsen van:
- 220 den Heer W.P.Everts Burgemeester van Sevenum
Maatschappij van Jeugdherbergen te Amsterdam
P.A.Metzger N.V. te Rotterdam (leverancier)
- Het schrijven van het Ministerie van Defensie heb ik op dit oogenblik nog niet terug. Ik zend het U zoodra dit in mijn bezit is.
- 225 Het is hier hedenmorgen druk geweest doordat verschillende opwonenden z.g. een boodschap hadden.Hoofddoel was echter belangstelling in het geleden verlies.
Na beleefde groeten
Hoogachtend
[gekopieerd uit het archief van N.V. Maatschappij Helenaveen van het RHC Eindhoven]
- 230 31 mrt 1940 **briefje**
Den Weledelgeboren Zeer Gel. Heer Dr. J. A. Carp
Helmond
Weledelgeboren Heer,
- 235 Bij mijn thuiskomst gisterenavond maakte men mij erop attent dat inliggende bekendmaking door het Militair gezag was afgekondigd wat, zooals u Begrijpen zult, met het oog op den verbouw van peulen en staakboonen, voor Helenaveen van zeer groot belang is.
- Met den Heer Bos heb ik getelefoneerd en afgesproken hem een afschrift toe te zenden. De Heer Bos was ziek, lag met 39 koorts te bed, doch zoodra hij zich weer fit gevoelde zou hij zich tot het Ministerie wenden.
- 240 Met de meeste hoogachting verblijve
Uw dw.
[gekopieerd uit het archief van N.V. Maatschappij Helenaveen van het RHC Eindhoven]
- 245 19 apr 1940 Mededeelingen. Hieronder deelt de Voorzitter mede, dat door Staatsboschbeheer bij schrijven van 7 Maart vergunning werd verleend tot het gevraagde kappen der eike boomen. Dit kappen moest echter geschieden voor 1 April zoodat de toegemeten tijd daarvoor veel te kort was. Bovendien was door de militairen de vereischte vergunning nog niet verleend.
- 250 25 apr 1940
Afschrift.
DEPARTEMENT VAN DEFENSIE 's Gravenhage, 25 April 1940.
Ie Afd. Nr. 135.
- 255 Onderwerp: Schade door Alg.Bekendmaking no. 3 van den Commandant van het veldleger.
- In antwoord op Uw gezamenlijk schrijven van 17 April j.l., deel ik U als eerst ondergeteekende mede, dat de door U bedoelde verordening is uitgevaardigd op grond van art. 17 bis van de wet op den Staat van Oorlog en van Beleg.
- 260 Waar de wetgever bij de tot standkoming van dit artikel bepaaldelijk niet de mogelijkheid van schadevergoeding heeft opgenomen, kan ik tot mijn leedwezen Uw verzoek niet inwilligen.
Ik verzoek U de medeondergeteekenden hiermede in kennis te willen stellen.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

265 Voor den Minister, De Secretaris-Generaal 9volgt ondertekkening)

AAN den Heer A.ERKELENS,

te HELENAVEEN (gem.DEURNE) N.B.

270 [gekopieerd uit het archief van N.V. Maatschappij Helenaveen van het RHC Eindhoven]

10 mei 1940 **Ontvangen inkwartieringsgelden** van meester Theelen te Helenaveen
1^e helft januari: Inkwartiering 4 officieren (waarvan terug f0.40 per dag)=
f 56.-

t/m 4 februari: f28.-

275 t/m 11 februari: f16.80

t/m 18 februari: f16.80

t/m 23 februari: f12.-

t/m 1/4 maart: f16.80

januari en februari: de Heer, Dammet(?), Gerding, de Zeeuw=f180.-

280 Inkwartieringsgelden t/m 31 maart 2xf16.80+f38.40=f72.-

Inkwartieringsgelden maart 4 officieren 4xf38.-=f152.-

Inkwartieringsgelden april 30xf2.40=f72.-+kostgeld f152.-=f224.-

Inkwartieringsgelden mei 2xf13.-+f12.-+f26.-=f64.-

285 Op dezelfde bladzijde in het kasboek vinden we dan het volgende staatje, dat
betrekking moet hebben op 1939:

kapitein Wagenvoorde september f15.75 oktober f30.-= f45.75

eerste luitenant de Hullen september f6.75=f6.75

eerste luitenant Langeveld september 18.- oktober f50.- november f13.- =f81.-

tweede luitenant Ampst september f16.- oktober f37.50=f53.50

290 tweede luitenant Smink oktober f25.-=f25.-

tweede luitenant Wolting november f45.-=f45.-

[In het Vaderland van 3 juli 1939 wordt gemeld dat een J. Wagenvoorde geslaagd is aan
de K.M.A. te Breda voor het officiersexamen bij de artillerie (tweede luitenant). En
bij de infanterie tweede luitenant G.J. Smink. In het Vaderland van zaterdag 13 juli

295 1940 staat een uitgebreid artikel over het eervolle ontslag van officieren en
bevordering tot tweede luitenant van cadettenvaandrig van de landmacht. Hierin wordt
A. Wolting genoemd. Tevens een R.S.T. Gerding van het derde studiejaar van de K.M.A.]

10 mei 1940 Nederlandse militairen laten de Carpsbrug en de Witte brug springen.

300 Daardoor ontstaat schade aan gebouwen en woningen. O.a. Café en bakkerij van Horen
bij de Carpsbrug, het Grontmijkantoor en de jeugdherberg bij de Witte Brug worden
beschadigd. Om een vrij schootsveld voor de kazematten te creëren worden door de
soldaten 8 tuinderswoningen, 1 boerderij en 1 stalling verwoest en platgebrand.

305 Schepen en aken worden tot zinken gebracht, eikenbomen worden met springstof
omgehaald om te dienen als wegversperring.

20 mei 1940 **briefje**

Dr. J. A. CARP

HELMOND, 20 Mei '40

Tel. 131.

310 Geachte Heer Maassen

Gelieve mij opgave te doen van:

1. Taxatie v.heer Damen (schade aan verbrande woningen voor ?)

2.Aan wien behooren de woningen, aan de Mii H.veen of Koningsfonds ?

3.Zijn de ruïnes nog te gebruiken ?

315 4.Hoe lang zal de herbouw duren ?

5.Hoe gedraagt Brouwer zich ?

6.Wat hebt U met Burg. Lambooy afgesproken ?

Wij kunnen o.a. de vernielde boomen ter beschikking stellen, doch de gemeente Deurne
320 zal voor het omzagen, weghalen enz. moeten zorgen.

ik heb de commissarissen geschreven dat ik zoo spoedig mogelijk de Alg. verg. wil
houden. We zullen dan dispensatie vragen t.o.v. het rapport Financieele Commissie.
Hoeveel exemplaren van het Jaarverslag zal ik laten maken?

[geschreven] Het spijt mij U heden morgen niet thuis te hebben getroffen.

325 Vr. gr. tot ziens

JACarp

22 mei 1940 **antwoord op brief aan de commissaris Carp**

22 Mei 40

330 Den Weledelgeboren Zeer Geleerde Heer
Dr. J. A. Carp
Helmond

Weledelgeboren Heer,

335 In beleefd antwoord op Uw schrijven dato 20 dezer deel ik U mede dat de heer Damen Maandag j.l. de schade aan de woningen, die alle aan onze Mij behooren heeft opgenomen en mij beloofde zich met U in verbinding te stellen.

De heer Damen kan U dan ook de vragen beantwoorden of de ruines nog te gebruiken zullen zijn en hoe land de herbouw zal duren.

340 Het juiste cijfer der schade was door hem nog niet vastgesteld, maar meende hij in ruwe schatting deze te moeten begrooten op F. 60.000.-

In dit cijfer is dan niet begrepen de schade aan de pontons en aakschepen, waarover hij geen oordeel had.

345 Met Burgemeester Lambooy had ik afgesproken dat Maandag direct aan het herstel van voorloopig de noodzakelijkste overgangen over de kanalen zou worden begonnen, en was ik Maandag j.l. op het fabrieksterrein om materialen als winden, bokken, stophout kettingen enz. uit te geven.

350 Verder werden de biels en rails als welkom materiaal gebruikt. De boomen die langs het kanaal liggen zijn te zwaar en te kort. Defensie heeft echter veel hout liggen.

Gisteren is nu de overgang bij de jeugdherberg klaar gekomen, zoodat we nu weer naar het Volkmeer kunnen komen. Men is thans bezig het dek van de ophaalbrug op te vijzelen.

355 Jaarverslagen moeten er 225 worden gedrukt. Zullen aandeelhouders echter de vergadering kunnen bereiken. Er is hedennacht hier in de buurt een vlieger aanval geweest.

Ook mij speet het U niet te hebben ontmoet en hoop ik het de volgende maal beter te zullen treffen. Met de meeste hoogachting verblijf ik Uw dw.

360 1 jun 1940
1 Juni 40
Twentsche Bank N.V.
Afdeeling Credieten
Amsterdam C.

365 Mijne Heeren,

Hiermede bevestigen wij U ons telegram van heden, luidende:

370 " In verband met oproep commissie oorlogsschade in de pers deelen wij U mede dat de voorloopig geschatte schade aan eigendommen der Maatschappij Helenaveen bedraagt plus minus tachtig duizend gulden."

en verzoeken wij U beleefd hiervoor het noodige te willen bezorgen.

Inmiddels verblijven wij

Hoogachtend

375 N.V.Maatschappij Helenaveen

Boekhouder.

380 3 jun 1940
DE TWENTSCHE BANK, N.V.
GEVESTIGD TE AMSTERDAM
AFD. CREDIETEN

Amsterdam, 3 Juni 1940

C.

385 Vertrouwelijk.

N.V.Maatschappij Helenaveen H e l e n a v e e n .

Myne Heeren,

390 Wy kwamen in het bezit van Uw telegram van 1 dezer, luidende als volgt:

" In verband met oproep Commissie Oorlogsschade in de pers

"deelen wy U mede dat de voorloopige geschatte schade aan

"eigendommen der Maatschappij Helenaveen bedraagt plus minus

"tachtig duizend Gulden."

395 Wy namen van Uwe mededeeling met belangstelling kennis, doch moeten hieraan toevoegen

dat voor zoover ons thans bekend de eigenaren van de beschadigde vaste goederen zelve rechtstreeks opgave hebben te doen aan de Commissie Oorlogsschade, welke kantoor houdt Bezuidenhoutscheweg No 87, te 's Gravenhage.

400 Wy doen U te Uwer orienteering hierby toekomen copie van een vragenlyst, door de Commissie van Oorlogsschade ingezonden, welke U aanwyzing kan geven betreffende door haar gewenschte opgaven.

Hoogachtend
DE TWENTSCHE BANK N.V.
ertholen

405 11 jun 1940 **brief aan de commissaris**
11 Juni 40
Den Weledelgeboren Heer C. Bos
's Gravenhage

410 Weledelgeboren Heer,
Veronderstellende dat U weder in den Haag terug zigt, zend ik U ingesloten de opstelling der schade aan de eigendommen der Maatschappij, zooals die ook is ingediend aan de Commissie Oorlogsschade.
415 Hedenmorgen ben ik naar het Raadhuis te Deurne geweest om opgave te doen van de destijds gevorderde aak, die zooals U weet nog altijd zoek is.
Het is een aakschip van 105 ton, een zusterschip van de hier in de Fabriekswijk tot zinken gebrachte aak, waarvan de herstelwaarde door Damen getaxeerd werd op F. 3500.- (een hoog bedrag voor een schip dat op cement dreef)
420 Het gevorderde aakschip was in veel beter conditie, hoewel ook gedeeltelijk met cement versterkt. Het was door de werkverschaffing destijds van een nieuw berghout voorzien, er lag een buikdelling in en was kortelings geheel geteerd. Het was de beste schuit die we hadden. De toegezegde huur bedroeg F. 5.- per dag terwijl door ons mede voor hetzelfde bedrag (dus in de F. 5.- inbegrepen) een nieuwe staaldraad
425 ter waarde van f.10.- en twee kruiplanken, te samen eveneens te schatten op F. 10.- was bijgevoegd.
Ik ou daarvoor een schaderekening moeten indienen, maar wat is nu de waarde van de aak zelf? Weet U daar een mouw aan te passen, of moet ik met den Heer Carp in overleg treden?

430 De herbergouders zijn hedenmorgen weer in Helenaveen gearriveerd en is dus het huis weer bewoond, waarmede ik in mijn schik ben.
Hopende spoedig weer eens iets van U te mogen hooren verblijf ik na beleefde groeten ook van mijn vrouw, met de meeste hoogachting
Uw dw.

435 [gekopieerd uit het archief van N.V. Maatschappij Helenaveen van het RHC Eindhoven]

28 juni 1940 De oorlogsschade van 10 Mei is voorloopig getaxeerd op. {geen bedrag}
verzekerd door molestrisico f46.456-
onverzekerd f30 842-

440 2 jul 1940 Oorlogsschade aan schoolgebouwen in Gelderland, Noord-Brabant en Limburg
[...] Wat Limburg betreft, zijn zwaar beschadigd: twee bizondere meisjesscholen te Venlo en de openbare lagere school te Griendtsveen, gemeente Horst. [...]
15 aug 1940 134/34

445 2 jul 1940 [opgemaakt 23 maart 1940, betreft de verdedigingsopstelling tussen Nederland en België.]

Winkelmans memorandum van 23 Maart

450 Voor H.M. buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister te Brussel. [...] De leiding van het Nederlandsche leger heeft ernstig overwogen energieke tegenstand op het Peel-Raamstelling genaamde deel van Noord-Brabant (van Weert over Nederweert, Meyel, Helenaveen, Griendtsveen en Mill naar Grave) te laten bieden door de ter plaatse zijnde troepen en zij heeft aanzienlijke werken doen aanleggen en deze positie in staat te stellen te voldoen aan een dergelijken eisch. [...]

455 31 jul 1940
Adm. 111. 30 R.I.
Lange Kerkstraat 9
Goes Tel. 2039
Goes, JULI 1940

460 Ik verzoek U bijgaande bewijzen op de plaats van de kruisjes van Uw handteekening te

willen voorzien (beslist met inkt) en per omgaande terug te zenden aan:

Adm.111.- 30 RE.I. Lange Kerkstraat 9 - GOES

465 Ik maak U er op attent, dat eerst nadat het bewijs geteekend weer in mijn bezit is, het advies verzonden wordt. Spoedige terugzending is dus zeer gewenst. De ingesloten cheque kunt U behouden en na eenige dagen op 't postkantoor in Uw woonplaats innen.

De Res. 1ste Luitenant

470 Adm. 111. 30 R.I.

A.L.Kampman

475 27 aug 1940 De eiken welke de militairen hebben laten springen kunnen aan blokjes gezaagd f41 per ton op brengen. De vergadering verzoekt de directeur deze transactie af te sluiten.

De kapot gesprongen schuiten zullen voor zoover zijn niet meer gebruikt kunnen worden, worden verkocht.

10 okt 1940 134/33

480 Aan den heer K. Terpstra H. 29b HELENAVEEN
[briefje betreffende legerpaarden]

485 2 mei 1941 **MAVOBS**. Reserve-majoor A. de Kloet vertelt het wedervaren van het 3e bajalton van het 30e reg. infanterie, tijdens de periode 9-14 Mei 1940. Ze had oorspronkelijk het vak Griendtsveen-Helenaveen der Peel-Raamstelling te verdedigen. Reserve-majoor A. J. R. Buitelaar beschrijft het 1e bataljon van het 27e reg. infanterie, dat Noordelijk aan III 30 R.I. aanleunde, in de verdediging. Het zal zaak zijn, dat over de terugneming van het 3e legerkorps en 't opgeven van de Peel-Raamstelling zoo spoedig als de omstandigheden het gedoogen, van hoogerhand mededeelingen worden gedaan. [...]

495 29 maart 1946 De Heer Vos opent de Vergadering met ieder welkom toe te roepen na dezen oorlog. Ieder van ons heeft in welke vorm dan ook te leiden [!] gehad van dezen rampspoedige tijd. Maar dit zijn wij weer te boven want wij zijn nu allen weer hier ter vergadering aanwezig.

De Maatschappij heeft echter zeer gevoelige klappen gekregen. De Heer v. Schelven wil hij hier nog een extra welkom toevoegen vanwege zijn wegvoering uit Helenaveen naar Duitschland.

500 [...] De Directeur merkt op dat er 23 mensen welke uit Helenaveen zijn weggevoerd niet zijn terug gekeerd en men dezen als overleden kan beschouwen.

13 mrt 1964 "Stalen gordijn" om bunkers in Helenaveen

505 HELENAVEEN - Ter verdediging van de Peelraadstelling werd door Defensie in de jaren 1938 en 1939 maar liefst 51 kasematten en bunkers gebouwd in de gemeente Deurne. Een aantal daarvan staat in de kerkdorpen Helenaveen en Griendtsveen. Vanwege het steeds toenemende verkeer betekenen enkele van deze bunkers een behoorlijke sta-in-de-weg. In Helenaveen staan drie van die bunkers in de Helenastraat halverwege op de weg. Men heeft nu het besluit genomen deze betonnen kolossen te gaan opruimen. Dit zal 510 geschieden door genietroepen uit Schaesberg, welke tijdelijk gelegerd zullen worden in het rijkswerkkamp re Griendtsveen. De bunkers, welke in de bebzouwde kom zijn gelegen, zullen volgens een nieuw systeem worden opgeblazen. Om de bunker heen moet een stalen gordel van vijf meter hoogte worden gebouwd om de omliggende huizen en tuinderskassen tegen luchtdruk en scherven te beschermen. Met de opdracht van de 515 gemeente Deurne zal zo spoedig mogelijk worden begonnen. Ongeveer een jaar zal het duren voordat alle 51 bunkers zijn opgeruimd, waarvan 22 met behulp van een stalen gordel moeten worden vernield.